

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA PRESENTADA EN MATÈRIA DE CIRCULACIÓ I ESTACIONAMENT DE VEHICLES DE MOTOR

TRAMITACIÓ

- El 21 de novembre de 2018 va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava el seu malestar per la contaminació produïda pel trànsit al barri de La Dreta de l'Eixample i la manca d'actuació municipal per reduir-lo.
- El 27 de novembre de 2018 en una entrevista telefònica va concretar la seva queixa amb les molèsties generades per les motocicletes, tant pel soroll que emeten algunes que possiblement han estat manipulades, com per l'ocupació que es fa de les voreres en estacionar-les i la manca de control per part de l'Ajuntament.
- El 28 de novembre de 2018 la síndica de greuges va admetre a tràmit la queixa, ja que reunia els requisits reglamentaris, i va designar l'assessora corresponent perquè instruís l'expedient.
- La comprovació del fet presumptament greujós ha comportat, en síntesi, l'estudi de les circumstàncies concurrents, l'anàlisi de la normativa aplicable i l'observació de si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat. Amb aquesta finalitat, aquesta Sindicatura ha dut a terme les accions següents:
  - El 29 de novembre de 2018 l'assessora va iniciar l'anàlisi de la documentació oficial presentada per la persona interessada i va demanar informe al comissionat de Seguretat per conèixer el seguiment que es fa des del consistori de l'assumpte que es tracta en aquesta queixa.
  - El 12 de febrer de 2019 es va rebre l'informe del comissionat de Seguretat en què es donava resposta a la demanda de la síndica de greuges.
  - El 10 de juliol de 2019 es va crear la Taula per l'Emergència Climàtica de Barcelona.
  - Durant els següents mesos l'assessora ha estat pendent de l'evolució de la situació.
- El 18 de novembre de 2019 l'assessora, a partir de la documentació oficial aportada per la persona interessada, la informació facilitada pel comissionat de Seguretat i l'anàlisi dels fets, va emetre un informe proposta amb les consideracions següents.

CONSIDERACIONS

Descripció de la queixa

La persona promotora de la queixa exposa que al carrer València hi ha un elevat trànsit de vehicles i que aquest fet fa que els nivells de soroll que han de suportar els veïns i veïnes siguin més elevats que en altres zones de la ciutat. Especialment es queixa de l'impacte acústic que produeixen les motos de gran cilindrada i totes aquelles els tubs d'escapament de les quals hagin pogut estar manipulats.

La persona interessada manifesta que al seu carrer difícilment ha pogut veure la presència de la Guàrdia Urbana per controlar i/o sancionar vehicles de dues rodes que superin els límits permesos i també aquells que aparquen en llocs no permesos a sobre les voreres.

La promotora de la queixa denuncia en general la contaminació tant acústica com atmosfèrica que es produeix a la zona de l'Eixample a causa de l'elevada circulació de vehicles de motor.

Posició municipal

A partir de l'informe municipal i de la informació oficial aportada a aquesta Sindicatura, resulta que al carrer València (només al tram del Districte de l'Eixample), durant el període de gener a novembre de 2018, s'han confeccionat les següents denúncies per contaminació acústica i atmosfèrica:

- 2 denúncies per forçar marxex o acceleracions brusques.
- 1 denúncia per circular un vehicle de motor amb un silenciador incomplet, inadequat o deteriorat, o amb un tub ressonador.
- 2 denúncies per utilitzar l'equip de música a un volum elevat en un vehicle amb les finestres obertes.

I en el mateix tram del carrer València i durant els mateixos mesos s'han confeccionat un total de 23 denúncies per estacionar vehicles de motor sobre la vorera.

Normativa aplicable

L'article 43 de la Constitució espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut i que correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives.

L'article 45 de la Constitució espanyola estableix que tothom té dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona i que els poders públics han de vetllar per la utilització racional de tots els recursos naturals, a fi de protegir i millorar la qualitat de vida i defensar i restaurar el medi ambient, i que la Llei ha de fixar sancions penals o, si escau, administratives per als qui violin aquestes disposicions.

L'article 103 de la Constitució espanyola estableix que l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret.

L'article 93 de la Carta Municipal de Barcelona, Llei 22/1998, de 30 de desembre, estableix que és competència pròpia de l'Ajuntament de Barcelona l'ordenació del trànsit de persones i vehicles, incloent la vigilància i la sanció de les infraccions a totes les vies urbanes.

L'article 18 de la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona, atorga a l'Ajuntament la potestat normativa per a la regulació del trànsit mitjançant ordenances que estableixin els procediments i mecanismes precisos per controlar i sancionar, si escau, els titulars i usuaris dels vehicles de motor i ciclomotors quan es faci un ús indegut dels senyals acústics, emetin fums o gasos contaminants o es produeixin sons molestos amb aquests vehicles.

L'article 40 de l'Ordenança de circulació de vianants i vehicles de l'Ajuntament de Barcelona, de 27 de novembre de 1998, i posteriors modificacions aprovades pel Plenari del Consell Municipal, en sessió de 23 de febrer de 2007, estableix on poden estacionar les motocicletes i ciclomotors, i a l'article 70 es disposen els casos en què un vehicle està en situació de parada i/o estacionament prohibit.

D'altra banda, la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, signada per l'Ajuntament de Barcelona, estableix que els ciutadans i ciutadanes tenen el dret a un medi ambient sa i que les autoritats locals garanteixen l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats dels usuaris per evitar qualsevol situació de discriminació o d'abús.

Valoració i conclusions

Aquesta Sindicatura considera que la informació rebuda evidencia que l'actuació del servei municipal ha estat insuficient, ja que les molèsties per contaminació acústica i atmosfèrica derivades del trànsit al centre de la ciutat ni molt menys han cessat i tampoc s'ha deixat d'estacionar les motocicletes a les voreres.

La síndica considera que el consistori, sent conscient del greu problema que representa per a la salut de les persones els alts nivells de contaminació atmosfèrica i acústica que hi ha actualment a la ciutat –així ho va exposar en el moment en què es va constituir la Taula per l'Emergència Climàtica el mes de juliol passat–, i que en gran part són generats per l'elevat nombre de vehicles de motor que hi circulen (segons els diferents estudis científics publicats), hauria de dedicar més esforços per minorar-los. De fet, la percepció d'aquesta institució és que la ciutadania cada cop es mostra més preocupada per l'afectació que aquest tipus de contaminació pot tenir en la seva vida.

De l'informe municipal que es va fer arribar a aquesta Sindicatura, s'observa una manca de seguiment i/o control de les possibles infraccions comeses pels conductors dels vehicles de motor, concretament les motocicletes, que és el tipus de vehicle en què es focalitza aquesta queixa, ja que de les dades facilitades es conclou que en el tram del carrer València que discorre pel Districte de l'Eixample només es van realitzar cinc denúncies durant el mesos de gener a novembre de 2018 per incompliments acústics i una mitjana de dues denúncies al mes per estacionaments de vehicles de motor sobre la vorera.

Només cal passejar-se pel carrer València per veure quina és la situació i adonar-se que aquestes xifres amb prou feines es corresponen amb la realitat de les infraccions comeses; les voreres estan plenes de motocicletes aparcades, quan l'article 40 de l'Ordenança de circulació de vianants i vehicles només preveu l'estacionament de motocicletes i ciclomotors a sobre la vorera en determinades condicions i quan no sigui possible en els estacionaments previstos i no estigui prohibit.

L'Ajuntament va arrencar una campanya durant l'any 2018 per intentar resoldre i reordenar l'estacionament de motocicletes a les voreres, amb l'objectiu d'alliberar espai públic per a les persones vianants i reduir l'impacte i el risc que aquesta pràctica pot suposar en determinats indrets de la ciutat, ara bé, tot i el fort impacte que va tenir l'anunci de la mesura entre les persones conductores d'aquest tipus de vehicles de motor, difícilment s'ha observat un canvi d'hàbits en l'estacionament a sobre les voreres.

Per aquest motiu, la síndica creu convenient recomanar al consistori que caldria destinar més personal municipal a informar i advertir els propietaris dels vehicles de la

necessitat d'estacionar-los a les zones autoritzades, per així poder cedir a la ciutadania que es desplaça a peu l'espai necessari i que amb tot el dret els correspon, com bé reclama la persona promotora d'aquesta queixa.

També es recomana als responsables municipals que dediquin més esforços tangibles per poder lluitar contra les molèsties que puguin produir certes persones conductores de vehicles de motor i es recorda que l'article 21 de la Llei 1/2006, per la qual es regula el règim especial de Barcelona, disposa que els agents de l'autoritat poden immobilitzar els vehicles i prohibir-ne la circulació en els casos en què superin els nivells de gasos, fums i sorolls permesos per les ordenances municipals.

Es tracta que el consistori faci seva la lluita contra el canvi climàtic i actuï de manera ferma i decisiva per reduir els efectes adversos de la contaminació, entre aquests la reducció del trànsit de vehicles de motor a la ciutat i prioritzi de manera urgent –com s'anuncia en molts mitjans– i efectiva els desplaçaments sostenibles.

En el cas concret que ens ocupa, l'Ajuntament ja podia haver actuat amb tot el suport jurídic des de molt abans de la Declaració de l'Emergència Climàtica de Barcelona, que entrarà en vigor a partir de l'1 de gener de 2020, els continguts de la qual ara estan sent elaborats en la Taula per l'Emergència Climàtica. Aquesta institució valora positivament les actuacions que actualment s'estan duent a terme, però constata que durant massa temps els responsables municipals han permès el reiterat incompliment de les regles que ells mateixos havien establert.

Així mateix, el Tribunal Europeu dels Drets Humans (la jurisprudència del qual ha de ser un referent, atès el que disposa l'article 10.2 de la Constitució) ha afirmat reiteradament que el drets humans i les llibertats fonamentals que han de ser protegits per les autoritats han de ser efectius, per la qual cosa correspon als poder públics adoptar mesures necessàries per tal de garantir-los, i, en conseqüència, la seva passivitat davant ingerències mediambientals greus que impedeixin el gaudi d'aquests drets pot constituir una violació per part dels poders públics.

Aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació de l'Ajuntament no ha estat prou eficaç.

I, per tant, emeto la següent

DECISIÓ

- Estimar en part la queixa perquè l'actuació municipal no està sent suficient per garantir el dret a disposar d'un medi ambient saludable.
- Recomanar al **comissionat de Seguretat** que faci un control efectiu de totes les situacions susceptibles d'infracció.

Aquesta decisió es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 25 de novembre de 2019